

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Görevde Yükselme Sınavı
Hazırlık Kitabı **23**

SAYMANLIK

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Görevde Yükselme Sınavı
Hazırlık Kitabı **23**

SAYMANLIK

Mayıs 2023

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Görevde Yükselme Sınavı
Hazırlık Kitabı 23

Eğitim-Bir-Sen Adına Sahibi

Ali YALÇIN
Genel Başkan

Genel Yayın Yönetmeni

Muammer KARAMAN
Genel Başkan Yardımcısı

Yayın Kurulu

Talat YAVUZ
Mesut ÖNER
Abdülaziz AYDIN
Muammer KARAMAN
Ramazan ÇAKIRCI
Ali DENİZ

Grafik Tasarım

Selim AYTEKİN

Baskı Tarihi

1. Baskı Mayıs 2023

EĞİTİM-BİR-SEN GENEL MERKEZİ

Zübeyde Hanım Mahallesi Sebze Bahçeleri Caddesi No: 86 Altındağ/Ankara
Tel: (0312) 231 23 06 • Faks: (0312) 230 65 28
Web: www.ebs.org.tr • E-posta: ebs@ebs.org.tr

Eğitim-Bir-Sen'in ücretsiz yayınıdır. Parayla satılamaz.

İÇİNDEKİLER

Önsöz	7
Sunuş	9
Türkçe - Dil Bilgisi.....	11
Bilgi Notu	12
Bilgi Taraması	22
Yönetimde İnsan İlişkileri ve İletişim	27
Bilgi Notu	28
Bilgi Taraması	44
Yönetim, Liderlik ve Organizasyon	49
Bilgi Notu	50
Bilgi Taraması	73
İnsan Hakları ve Demokrasi	77
Bilgi Notu	78
Bilgi Taraması	86
Yönetimde Etik	91
Bilgi Notu	92
Bilgi Taraması	104
Türk İdare Sistemi.....	109
Bilgi Notu	110
Bilgi Taraması	131
Protokol Kuralları	135
Bilgi Notu	136
Bilgi Taraması	142
Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi	147
Bilgi Notu	149
Bilgi Taraması	178

Genel Kültür	183
Bilgi Notu	184
Bilgi Taraması	200
Türkiye Cumhuriyeti Anayasası	203
Bilgi Notu	204
Bilgi Taraması	230
Devlet Memurları Kanunu (657)	235
Soru-Cevap	236
Bilgi Taraması-I	286
Bilgi Taraması-II	290
Milli Eğitim Temel Kanunu (1739)	295
Soru-Cevap	296
Bilgi Taraması	308
İlköğretim ve Eğitim Kanunu (222)	313
Soru-Cevap	314
Bilgi Taraması	321
Özel Barınma Hizmeti Veren Kurumlar ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (652)	325
Soru-Cevap	326
Bilgi Taraması	329
Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun (4483)	331
Soru-Cevap	332
Bilgi Taraması	340
Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu (5018)	345
Soru-Cevap	346
Bilgi Taraması	359
Devlet İhale Kanunu (2886)	363
Soru-Cevap	364
Bilgi Taraması	383
Kamu İhale Kanunu (4734)	389
Soru-Cevap	390
Bilgi Taraması	411

Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu (4735)	417
Soru-Cevap	418
Bilgi Taraması	429
Bilgi Edinme Hakkı Kanunu (4982)	435
Soru-Cevap	436
Bilgi Taraması	442
İl İdaresi Kanunu (5442)	447
Soru-Cevap	448
Bilgi Taraması	459
Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu (4688)	465
Soru-Cevap	466
Bilgi Taraması	481
Özel Öğretim Kurumları Kanunu (5580)	487
Soru-Cevap	488
Bilgi Taraması	499

ÖNSÖZ

Özellikle internet ağ ve bilişim teknolojileriyle birlikte bilginin sonsuz imkân ve çeşitlilikle hayata yayıldığı dünyada, sendikaların öncelikli işlevi canlı, güçlü kıldığı dayanışma ve yardımlaşma kültürüyle sağlıklı entegrasyonlar sağlamak olmalıdır. İnsana soluk aldırmaksızın hızla ve karmaşayla akıp giden hayatta sorunlar ağır, fert olarak imkânlarımız ise sınırlıdır. Güç birliği ve yardımlaşma, sıkıntılarla baş etmenin, sorunların üstesinden gelmenin tartışmasız koşuludur. Değilse insan kendi dar ilgi dünyasında, kendi kaygılarına korkularına mahkûm olarak yaşayacaktır; sessiz, kimsesiz, güçsüz.

Eğitim-Bir-Sen olarak biz başta çalışma hayatı olmak üzere üyelerimize hayatın her anında, alanında omuz ve güç vererek ona destek olmayı varlık ülkümüz, örgütlenme ilkemizdir. Sendikal var oluşumuzu temellendiren ilkelerimizin en başta geleni üyelerimiz arasında etkin, yaygın bir bilgi ve iletişim ağı oluşturmaktır. Kuşkusuz bu bilgi ve iletişim ağı, ilgi alanlarımızla ilgili mesleki bilgi ve becerilerin paylaşımını, kariyer basamaklarını yükselmede yardımcı olmayı öncelemektedir.

Kurulduğu günden bu yana üyelerine hizmet üreterek büyümeyi temel ilke haline getirmiş olan sendikamız, üyelerinin kariyer basamaklarına ve mesleki gelişimine katkıda bulunmak amacıyla bugüne kadar MEB Kariyer Basamakları ve Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği sınavları başta olmak üzere her bakımdan, her imkânla üyelerinin yanında yer almıştır. Bu kapsamda zengin, doyurucu içerikleriyle hazırladığımız birbirinden kıymetli çalışmalar üyelerimize yardımcı kaynak eserler olmuştur. YÖK Görevde Yükselme Sınavına Hazırlık, MEB Müdür, Başyardımcılığı ve Müdür Yardımcılığı Sınavlarına Hazırlık, MEB Aday Öğretmenlik Sınavına Hazırlık, MEB Müfettiş Yardımcılığı Sınavına Hazırlık, MEB Şube Müdürlüğü Sınavına Hazırlık gibi kaynakları gerek matbu kitap gerek, online eğitim videolarıyla, herkese de 'EBS Akademi' portalı üzerinden kitapların PDF'lerine erişimi üyelerimizin hizmetine sunduk. Dijital veri sunarak, şubelerimizde yüz yüze veya online kurslarla, online test ve deneme sınavlarıyla her zaman üyemize destek olduk. Üye, bilgi, ehliyet, liyakat bağlantılarıyla oluşan bu ilişki biçimi eğitim sendikacılığında Eğitim-Bir-Sen'e has bir ayrıcalıktır. Bizim sendikacılık anlayışımız üyelerimize bu desteği vermeyi, üyelerimizle böyle bir birlikteliği kaçınılmaz ve zorunlu kılmaktadır. Eğitim Bir-Sen'imiz adeta bir Hizmetiçi Eğitim Merkezi hizmetiyle her zaman üyelerinin

yanındadır; onları desteksiz, dayanaksız, seçeneksiz, kaynaksız bırakmadı, bırakmaz. Bu tutum üyelerimize moral, onur ve güven, bize de hususiyet kazandırmaktadır. Bütün eğitim camiası içinde üyelerini asla mağdur etmeyen, yoksun bırakmayan, her zaman yanında olan birlikteliğimiz için 'Eğitim-Bir-Sen yapar, işte böyle yapar, Yaparsa Eğitim-Bir-Sen yapar.' Kanaati boşuna yaygınlaşmış değildir.

Boş laflarla, hamasi nutuklarla üyelerin duygularını tatmin etmeyi sendikacılık sanan anlayışın tersine, bilgiye ulaşmayı, onu paylaşmayı yücelten akademik bir anlayışla üyelerimizi çeşitli usullerle kaynaklarla buluşturma çabamız onlar için eşsiz imkân bizim içinse onlara hizmet etmenin mutluluk vesilemizdir.

Bu dayanışma ve hizmet anlayışının son ürünü olarak şu an okumakta olduğunuz Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumlarına Yönetici Seçme Sınavı Hazırlık Kitabımızı yeni bilgilerle güncelleyerek siz üyelerimizin istifadesine iftiharla sunuyoruz. Kitabın her aşamasında özveriyle çaba gösterip katkı veren tüm arkadaşlarıma teşekkür ediyor; Eğitim Kurumlarına Yönetici Seçme Sınavına girecek tüm üyelerimize başarılar diliyorum. Kitabın hazırlanmasında ve yayımında emeği geçen herkese teşekkür ediyor, sınava katılacak olan tüm adaylara başarılar diliyorum.

Ali YALÇIN

Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen
Genel Başkanı

SUNUŞ

Hem Türkiye hem Dünya, uluslararası ve ulusal konjonktürden kaynaklanan çok hızlı ve zorlu bir değişim sürecinden geçiyor. Bu değişimin ana eksenlerini özgürlük, eşitlik ve adalet talepleri oluştururken, Eğitim-Bir-Sen, bu taleplerin kökleşmesi için hem toplumsal alanda hem de çalışma hayatı alanında üzerine düşen misyonun ve sorumluluğun gereklerini bihakkın yerine getirmeye gayret ediyor.

Gerçek örgütlenme, hem özlük hakları hem de değerler sendikacılığı mücadelesini birlikte yürütmektir ve Eğitim-Bir-Sen'in bütün çabaları bu temel hakları muhafaza etmeye, daha da ileriye taşımaya yöneliktir. Bu yüzden Eğitim-Bir-Sen'in üstlenmiş olduğu sendikal misyon ve yürüttüğü çalışmalar tarihe not düşmek adına çok önem arz etmektedir. Eğer bir sendika, sendikal mücadeleyi ve faaliyetleri anlamlı ve başarılı kılan nitelikli insan kaynağından ve nitelikli yaklaşımlardan yoksunsa, büyüklüğünün de hiçbir anlamı yoktur. Bu bakımdan nitelik; hak merkezli, özgürlük merkezli, insan merkezli olmak zorundadır.

Sendika olarak, bu amaçlarla, çalışma hayatı içinde üyelerimizin ve tüm kamu görevlilerinin eşitlik, adalet, liyakat ve hak temelli bir kariyer planlaması yapmasına, mesleki bilgi ve becerisini artırmasına, nitelikli bir insan kaynağı oluşturulmasına katkı sağlamak için çalışmalarımızı hızla devam ettirmekteyiz.

Elinizdeki bu kaynak kitap, Millî Eğitim Bakanlığı Personelinin Görevde Yükselme, Unvan Değişikliği ve Yer Değiştirme Suretiyle Atanması Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda 09 Temmuz 2023 tarihinde yapılacak olan, Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatında münhal bulunan Sayman kadrolarına ilişkin görevde yükselme sınavına hazırlık amacıyla hazırlanmıştır. Sınavda adaylara toplam 60 adet (5) şıklı çoktan seçmeli sorulardan oluşan bir test uygulanacak ve süre 75 dakika olacaktır. Deęerlendirme 100 (yüz) tam puan üzerinden yapılacak, doğru cevaplar dikkate alınarak 60 ve üzerinde puan alanlar başarılı sayılacaktır.

Sayman unvanı için sınav konuları ve soru sayıları tablodaki gibidir.

Konu	Soru Sayısı
Türkçe dilbilgisi	5
Yönetimde insan ilişkileri ve iletişim	1
Yönetim, liderlik ve organizasyon	1
İnsan hakları ve demokrasi	1
Yönetimde etik	1
Türk idare sistemi	1
Protokol kuralları	1
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2
Genel kültür	4
T.C. Anayasası (Genel esaslar, Temel ve ödevleri, Devletin Temel Organları)	3
657 sayılı Devlet Memurları Kanunu	2
1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu	2
222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu	2
652 sayılı KHK	1
4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanunu	2
5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	7
2886 sayılı Devlet İhale Kanunu	6
4734 sayılı Kamu İhale Kanunu	6
4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu	6
4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu	1
5442 sayılı İl İdaresi Kanunu	1
4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu	2
5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu	2
Toplam Soru Sayısı	60

Üyelerimizin sınava hazırlık sürecini en etkili şekilde değerlendirmelerine yardımcı olmak amacıyla sınavın kapsamına uygun olarak hazırlanan bu kitabın yayına hazır hale gelmesinde emeği geçen mevzuat ve kitap yazım komisyonuna teşekkürlerimi sunuyorum, sınava hazırlanan üyelerimize başarılar diliyorum.

Ali DENİZ

Eğitim-Bir-Sen
Genel Başkan Yardımcısı